

Mötesanteckningar samråd mänskliga rättigheter

Mötesdatum: 29 januari 2026

Tid: Kl. 13:00 - 16:00

Plats: Regionens Hus Göteborg, lokal: Tågvärden

Deltagande organisationer:

Antidiskrimineringsbyrån Fyrbodals/Integrationsforum mot rasism

Antidiskrimineringsbyrån Väst

Göteborgs Stadsmission

Kvinnofolkhögskolans stödförening

Personligt ombud Bräcke diakoni

Rosengrenska Stiftelsen

Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa Region Väst

Förhindrade organisationer:

Integrationsnätverk Göteborg

MÄN för jämställdhet Göteborg

RFSU Göteborg

Svenska Röda Korset

#utanskyddsnät

Övriga deltagare:

Malin Carlsson (V), ordförande beredningen för mänskliga rättigheter

Anne-Marie Ekström (L), vice ordförande beredningen för mänskliga rättigheter

Emma Broberg, regionutvecklare, hållbarhetsavdelningen, VGR

Camilla Ahlström, HR-strateg, koncernstab HR, VGR (punkt 7)

Dagordning 2026-01-29

1. Välkomna!

Mötets ordförande Malin Carlsson hälsade alla deltagare välkomna till dagens möte och förklarade mötet öppnat.

2. Presentationsrunda

Vi gick en runda där var och en fick presentera sig med namn och organisation.

3. Godkännande av dagordningen samt anmälan av eventuella övriga frågor

Dagordningen godkändes. Inga ytterligare frågor anmäldes.

4. Återkoppling från föregående möte 11 november

Mötesanteckningarna

Inga synpunkter lämnades på mötesanteckningarna. Dessa lades därmed till handlingarna.

Regional handlingsplan psykisk hälsa och suicidprevention

På mötet 11 november fick samrådet information om pågående arbete med regionalt omhändertagande av nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention, samt diskutade inspel. Projektgruppen för arbetet återkom därefter till samrådet med ett första utkast till regional handlingsplan för psykisk hälsa och suicidprevention, där samrådets organisationer gavs möjlighet att inkomma med synpunkter senast 16 januari. Från samråd mänskliga rättigheter har Svenska Röda Korset inkommit med synpunkter.

Handlingsplanen går som beslutsärende till den strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden (SSN) i mars och återkoppling sker till samråden under våren.

Tvårsamråd 18 maj

Emma påminner om årets tvårsamråd som kommer att ske 18 maj (heldag) i Göteborg. Temat kommer att vara säkerhet och beredskap ur det civila samhällets perspektiv. Program och information om hur en anmäler sig kommer inom kort.

Återkoppling på medskick från samråd MR

Malin och Anne-Marie gav uppdatering om medskicket från samråd MR angående VGR:s kriterier för verksamhetsstöd mänskliga rättigheter.

Beredningen för mänskliga rättigheter beslutade 2025-10-22 att sända det som en iakttagelse till kulturnämnden. Iakttagelsen behandlades av kulturnämnden på sammanträde 27 januari och fortsatt dialog kommer att ske på presidiummöte mellan beredningen mänskliga rättigheter och kulturnämnden i mars.

Kulturnämndens skriftliga hantering av ärendet går att ta del av på nämndens webbsida över protokoll och handlingar: [Politiska sammanträden och möteshandlingar - Instans - kulturnämnden](#)

5. Återkoppling från beredningen för mänskliga rättigheter 2 december

Malin Carlsson och Anne-Marie Ekström

Beredningen för mänskliga rättigheter sammanträdde 2 december. Beredningen besöktes vid det här mötet av patientnämnden, för dialog om samverkan. Patientnämnden informerade om sitt arbete samt de aktuella rapporterna "Att känna sitt värde - Patienters röster om diskriminering, särbehandling och kränkning" samt "Upplevelser av att inte bli lyssnad på och att inte vara delaktig - Klagomål till patientnämnden 2024 gällande kvinnosjukvård".

Ett av medskicket från de fem samrådets möten i november hanterades som beslutsärende. Det var ett medskick från samråd hbtqi angående behov av skolinformation om normer kopplat till sexuell läggning och könsidentitet, vilket skickades från beredningen som en iakttagelse till de delregionala nämnderna. Medskicket från samråd mänskliga rättigheter 11 november om det civila samhällets behov av tidsmässigt utrymme för att svara på remisser, hanterades som information.

På sammanträdet tog beredningen också del av kartläggning om civilsamhällets organisationer i Västra Götaland, som tagits fram inom ramen för Överenskommelsen mellan VGR och det civila samhället.

På följande webbsida finns handlingar till och protokoll från beredningen för mänskliga rättigheters sammanträden: [Beredningen för mänskliga rättigheter](#)

Patientnämndens rapporter samt kartläggningen av civilsamhällets organisationer sänds med mötesanteckningarna.

6. Fördjupning

Kvinnofolkhögskolans stödförening höll fördjupning om sina centrala frågor utifrån jämställdhetsperspektiv.

Kvinnofolkhögskolans stödförening inledde med presentation av sin verksamhet, därefter hölls gemensam diskussion med hela samrådet.

Kvinnofolkhögskolan är en feministisk skola, vilken startades år 1985 med målet att stärka jämställdhet och rättvisa i samhället. En förebild för verksamheten var den kvinnliga medborgarskolan i Fogelstad. Kvinnofolkhögskolans målgrupp är kvinnor, transpersoner och icke-binära. Utöver att vara en plats för utbildning och feministisk folkbildning är det även en viktig mötesplats som visar på mångfalden av att vara kvinna.

Kvinnofolkhögskolans stödförening är just en stödförening till Kvinnofolkhögskolan. Stödföreningen har ca 150 medlemmar. Föreningen arrangerar föreläsningar och andra aktiviteter med ambitionen att tröskeln ska vara låg: arrangemangen är öppna för alla, en behöver inte vara medlem i föreningen, inte heller kvinna eller studerande på folkhögskolan.

Kvinnofolkhögskolans stödförening ser att jämställdhet som begrepp minskat i användning i samhället idag, och att kunskap om jämställdhetens betydelse ofta saknas, överlag har en förskjutning skett de senaste 15- 20 åren.

Kvinnofolkhögskolans stödförening exemplifierade med att lyfta slutsatser från några aktuella rapporter, vars företrädare även bjudits in av stödföreningen för att föreläsa/samtala.

Först ut var Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF) som tagit fram rapport om den svenska försvarspolitikens konsekvenser för jämställdhet. Rapporten lyfter att den svenska regeringen bedömer att besluten om Sveriges upprustning, Nato-medlemskapet med mera inte har några konsekvenser för jämställdheten. Kvinnofolkhögskolans stödförening menar att det här är centralt att fundera på vad säkerhet är och för vem? Exempelvis går det att se generellt att där militärbaser sätts upp där ökar sexuell exploatering av kvinnor. När det gäller makt och inflytande lyfter rapporten den höga koncentrationen av gruppen män i alla beslut som rör säkerhet och försvar i Sverige, vilket stödföreningen menar också är något att beakta.

Föreningen har även arbetat mycket med ekonomisk jämställdhet. Ekonomiska förutsättningar påverkar möjligheterna att kunna vara en aktiv medborgare och påverka samhället. Är det till exempel svårt att få ihop till mat eller hyra, så kan en inte prioritera möten eller aktiviteter som handlar om saker på samhällsnivå.

Att beakta jämställdhet, och se vilka begrepp och egenskaper som fortfarande tillskrivs kvinnor och män, vilka gymnasieutbildningar som tilldelas mest resurser med mera är fortsatt viktigt att föra fram. Att satsningar på olika samhällssektorer ses på olika sätt; exempelvis

insatser till hälso- och sjukvården blir en satsning på kvinnor och ett särintresse med färre resurser som följd. Satsningar på kvinnor överskattas medan satsningar på män underskattas.

Reflektioner som lyftes av samrådet under fördjupningen:

Bra med påminnelse om jämställdhetsperspektivet, vi behöver påminnas om det och lyfta det tydligare.

Viktigt att beakta intersektionalitet inom gruppen kvinnor.

Lönetransparensdirektivet är ett EU-direktiv som ska införas i svensk lag under 2026. Det syftar till att minska löneskillnader mellan könen genom ökad öppenhet. Det blir ett viktigt verktyg på området.

Viktigt också med andras ögon på det vi inte längre observerar lika starkt. Exempelvis barn och unga som blir väldigt upprörda över löneskillnader mellan könen.

Nedan följer länkar till litteratur som Kvinnofolkshögskolans stödförening tipsade om:

[Ny rapport: Försvarspolitikens konsekvenser för jämställdhet i Sverige - IKFF](#)

[Rapporter – Jämställdhetsinstitutet](#)

[Rapport: Finans- och penningpolitikens påverkan på jämställdheten | Sveriges Kvinnoorganisationer](#)

[Böcker](#) (Jämställd vardag samt Arbeta jämställt)

7. Fördjupning:

VGR:s arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering och nytt samtalsmaterial om normer

Camilla Ahlström, HR-strateg på VGR:s koncernstab HR, besökte samrådet för information om VGR:s arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering samt nytt samtalsmaterial om normer.

Rutin för aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen

VGR:s tidigare rutin för likabehandling har reviderats och resulterat i rutin för aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen.

Utgångspunkter i rutinen:

- Västra Götalandsregionen accepterar inte någon form av diskriminering.

- Västra Götalandsregionen ska arbeta för jämlikhet och lika rättigheter i enlighet med medarbetarpolicyn.
- I Västra Götalandsregionen är systematiskt arbetsmiljöarbete och likabehandlingsarbete en gemensam process.
- Aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen är en del av Västra Götalandsregionens ordinarie arbete.

Målgrupper för rutinen är chefer och HR. Dess syfte är att hjälpa chefer att arbeta med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen. Viktigt i revideringen har varit att inte skriva av lagen, utan vara mer konkret i vad verksamheterna ska göra. Därför har rutinen kompletterats med en checklista som beskriver åtgärder på organisationens olika delar: regionövergripande, förvaltning, verksamhet och arbetsplats.

”Rutin för aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen - en del av Västra Götalandsregionens systematiska arbetsmiljö- och likabehandlingsarbete” går att ta del av på följande länk: [Rutin Aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen.pdf](#)

Nytt samtalsmaterial om normer

”Prata om normer, lika rättigheter och möjligheter – Ett samtalsmaterial för en arbetsplats fri från kränkningar och diskriminering” är ett nytt samtalsmaterial. HR och Kunskapscentrum för Jämlik vård har tagit fram materialet tillsammans med bland andra Antidiskrimineringsbyrån Väst. Samtalsmaterialet har dubbelt syfte – dels som en aktivitet att göra, dels en hjälp för verksamheterna i att få span på sina utmaningar på området.

Samtalsmaterialet kommer att spridas i organisationen, tillsammans med kompetenshöjande insatser. Särskilt fokus kommer att vara på rekryteringsprocessen under 2026. Det är lätt att anställa personer som en själv, hur kan vi bredda upp detta?

Camilla avrundade med att lyfta att engagemanget har ökat för dessa frågor de senaste åren och att organisationen flyttar fram positionerna på området.

Reflektioner som lyftes från samrådet under fördjupningen:

Viktigt att nå en systematik i arbetet, där hela organisationen tar del av kunskapen.

En begränsning i diskrimineringslagen är att den ställer krav på arbetsgivare och utbildningsanordnare utifrån aktiva åtgärder mot diskriminering. Det här kravet gäller inte gentemot patienter, besökare

etcetera. Ingenting hindrar dock att en organisation gör det här ändå och det resulterar ofta i viktiga synergier.

Vid visning av samtalsmaterial i likhet med det som VGR har tagit fram, kan gruppen ibland bli tyst. Det kan höra samman med ökad förståelse och rädsla för att allt en säger kan vara kränkande. Stöd kan behövas för att komma vidare i dessa situationer.

Den power point-presentation som visades under fördjupningen bifogas mötesanteckningarna. Samtalsmaterialet om normer förmedlas till samrådet framöver av Emma.

8. Övriga frågor

Rosengrenska Stiftelsen informerade om att årsredovisning är på gång av det idéburna offentliga partnerskap (IOP) som finns mellan Västra Götalandsregionen, Svenska Röda Korset och Rosengrenska stiftelsen. IOP:et gäller vårdlots för personer som saknar nödvändiga tillstånd att vistas i Västra Götaland. När årsredovisningen är klar sprids den till samrådet.

Antidiskrimineringsbyrån Väst delade ut rapporten "En fungerande färdtjänst", ett projekt från DHR Göteborgsavdelningen och Unga Rörelsehindrade Göteborgsklubben.

Önskemål om att samrådet får ta del av fördjupning från MÄN för jämställdhet framöver.

9. Finns det frågor från dagens möte som samrådet önskar sända vidare till beredningen för mänskliga rättigheter via presidiet?

Dagens fördjupning om VGR:s arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering och nytt samtalsmaterial om normer, tangerar samrådets tidigare medskick om arbete mot rasism i vården: Hur tillse att arbetet sipprar ned i hela organisationen, inte enbart efterfrågas av verksamheter med intresse? Samrådet vill skicka med till beredningen att ett systematiskt arbete med mänskliga rättigheter underlättas av att förtroendevalda ger uppdrag och ställer fler frågor.

10. Nästa möte 24 mars

Slututvärdering av samrådsarbetet

En slututvärdering av samrådsarbetet under mandatperioden kommer att ske under våren av VGR:s avdelning för samhällsanalys. Utvärderingen syftar till att ge en bild av hur samråden fungerat under

mandatperioden 2023-2026 samt identifiera eventuella utvecklingsområden.

Utvärderingen baseras i huvudsak på gruppintervjuer med respektive samråd i anslutning till ordinarie möte (mars-april). Det civila samhällets representanter och de förtroendevalda kommer att ha gruppintervjuerna i varsina grupper.

Intervjufrågorna kommer att sändas på mail inför nästa möte.

Plan för ökad och jämlik digital delaktighet för invånare och patienter
Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade hösten 2025 att ta fram plan för ökad och jämlik digital delaktighet för invånare och patienter. Arbetet med att ta fram planen sker våren 2026. Planen syftar till att vara en del av den pågående omställningen av hälso- och sjukvården, vilket var tema för tvärsamrådet 2024. Processledningen för planen har sänt fråga till samråd mänskliga rättigheter om samrådet önskar ge inspel till planen på mötet 24 mars. Samråd mänskliga rättigheter svarar ja på det här.

Återkoppling på samrådets synpunkter till översynen av den regionala utvecklingsstrategin

Reviderad regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland planeras att beslutas om av VGR:s regionfullmäktige våren 2026. Dialog om översynen av strategin var tema för tvärsamråd 2025 och samrådets organisationer gavs därefter möjlighet att svara på remissen. Återkoppling av omhändertagandet av samrådets synpunkter kommer att ske på resterande samrådsmöte.

11. Utcheckning

Vi gick en runda med deltagarnas tankar om mötet. Följande tankar lyftes:

Ett givande och bra möte, med bra samtalsklimat i gruppen.

Väldigt viktigt med dessa möten för att få energi och inspiration i arbetet med mänskliga rättigheter.

Inspirerande fördjupningar. Stort tack till Kvinnofolkhögskolans stödförening och HR-strateg Camilla Ahlström.

Viktigt att påminna oss om jämställdhetsperspektivet, då vi i Sverige har självbilden av att ha kommit så långt i dessa frågor. Fördjupningen av Kvinnofolkhögskolans stödförening gav kunskap, inspiration och bra tips på material att använda vidare.

Viktigt att systematisera arbetet med att fånga upp systemfel när vi ser dessa.

Samrådsmötena breddar det arbetet som en själv håller på med, ger nya perspektiv och synergier.

12. Mötets ordförande förklarar mötet avslutat

Mötets ordförande Malin Carlsson förklarade mötet avslutat och tackade alla för dagens deltagande.

Antecknat av

Emma Broberg

Epost: emma.broberg@vgregion.se

Telefonnummer: 076-809 19 54